

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
13 juni 2007		OI/SOI / 7071628	1

Onderwerp

Kabinetsreactie Groenboek De Europese Onderzoeksruimte: Nieuwe Perspectieven
(COM 2007/161 definitief).

Op 4 april 2007 heeft de Europese Commissie het *Groenboek Europese Onderzoeksruimte: nieuwe perspectieven* (COM (2007) 161 definitief) gepubliceerd. De Commissie wil met dit Groenboek een tussenbalans opmaken over de voortgang sinds het concept van de Europese onderzoeksruimte in 2000 werd gelanceerd in het kader van de Lissabon strategie. Deze tussenbalans moet in 2008 leiden tot voorstellen om de Europese onderzoeksruimte nieuwe impulsen te geven.

Tijdens het Algemeen Overleg op 19 april jl. met de vaste commissies voor Economische Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ter voorbereiding van de informele Concurrentievermogen Raad van 26-28 april jl. is vanuit de Kamer verzocht om nog vóór het zomerreces een reactie van het Kabinet op het Groenboek Europese Onderzoeksruimte te ontvangen. Hierbij bied ik u, mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de toegezegde reactie aan.

Inhoud van het Groenboek

In het Groenboek geeft de Commissie aan dat uiteenlopende omstandigheden van invloed zijn op een goede werking van de Europese onderzoeksruimte. De Commissie legt daarbij de nadruk op zes lijnen van verbeteringen van het Europese - publieke - onderzoeksbestel:

1. het creëren van een Europese arbeidsmarkt voor onderzoekers;
2. het creëren van Europese onderzoeksinfrastructuren van wereldniveau;
3. het versterken van excellente onderzoeksinstellingen met aandacht voor publiek-private samenwerking;

Bezoekadres

Doorkiesnummer

Telefax

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door
d

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

4. het bevorderen van het delen van kennis (m.n. tussen kennisinstellingen en bedrijven);
5. het optimaliseren van de coördinatie van onderzoeksprogramma's op Europees, nationaal en regionaal niveau;
6. het bevorderen van internationale R&D samenwerking van de EU met zowel geïndustrialiseerde en opkomende economieën als ontwikkelingslanden in een globaliserende economie.

In de bijgevoegde kabinetsreactie wordt nader ingegaan op de hoofdlijnen van het Groenboek en een aantal aandachtspunten die dit Kabinet van belang acht. Vervolgens wordt in de bijlage van de reactie ingegaan op de 35 specifieke vragen die de Commissie over zes dimensies van de Europese Onderzoeksruimte heeft gesteld.

Nederland heeft zich in het verleden altijd voorstander betoond van het streven naar een Europese onderzoeksruimte, waarin kennis en onderzoekers vrijelijk kunnen circuleren. Dit is aangemerkt als essentieel element voor het bereiken van de Lissabondoelstelling (TK, 1999-2000, 22 112, nr. 111; TK 1999-2000, nr. 152). Daarbij is wel de kanttekening geplaatst dat Nederland ook oog zou moeten hebben voor de eigen onderzoeksprioriteiten en het potentieel van mondiale samenwerking niet uit het oog zou moeten verliezen (TK, 2003-2004, 29 338, nr. 21). Ook dit Kabinet is van mening dat voor het bereiken van de Lissabondoelstelling het streven naar een Europese onderzoeksruimte van groot belang blijft. Gezamenlijke R&D inspanningen leiden immers tot excellenter onderzoek, meer focus, kritische massa, het tegengaan van versnippering en betere benutting van kennis spillovers over onze grenzen heen. Het Kabinet wil zich actief opstellen in de Europese instellingen en zich in Europees verband inzetten voor meer Europese samenwerking op het gebied van de versterking van de concurrentiekracht van de Europese economieën. Meer specifiek richt dit Kabinet zich op een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie. Nederland neemt daarom graag deel aan het door de Europese Commissie gelanceerde debat over nieuwe perspectieven voor de Europese Onderzoeksruimte.

Consultatieproces en debat in raadskader

De Europese Commissie heeft met dit Groenboek een consultatieproces gestart. Het Kabinet verwelkomt dat de Commissie belanghebbende organisaties in de lidstaten oproept om te reageren op het Groenboek. In de bijgevoegde kabinetsreactie is rekening gehouden met informeel overleg met Nederlandse onderzoeksorganisaties als NWO, KNAW, TNO en VNSU, de uitvoeringsorganisatie SenterNovem en VNO-NCW en MKB Nederland als vertegenwoordigers van de Nederlandse ondernemingen die op Europese schaal actief zijn in R&D. Wellicht zullen Nederlandse organisaties deze zomer ook nog officiële standpunten aan het Kabinet kenbaar maken. Deze reacties zullen in dat geval worden betrokken bij de Nederlandse reactie die aan de Europese Commissie zal worden aangeboden.

Naast gerichte uitnodigingen van de Commissie aan experts en belanghebbende organisaties om te reageren op het Groenboek, loopt tot 31 augustus a.s. voor de onderzoeksgemeenschap en het bredere publiek een consultatie via internet. Tevens stimuleert de Commissie nationale en regionale debatten, en hebben ook het Europese Parlement, het sociaal-economische comité

en het comité van de regio's de gelegenheid op het Groenboek te reageren. De resultaten van de brede consultatieronde en de reacties van de Europese instellingen zullen door de Europese Commissie tijdens een grote conferentie voor belanghebbenden tijdens het Portugese Voorzitterschap (Lissabon, 8-9 oktober 2007) worden gepresenteerd en besproken.

Een eerste discussie over het Groenboek tussen Europese onderzoeksministers vond inmiddels plaats tijdens de informele Concurrentievermogen Raad (Würzburg, 5-7 mei 2007) en de Concurrentievermogen Raad van 22 mei 2007, en zal in komende Raden worden voortgezet. In de Raad van 25 juni a.s. wordt op voorstel van de Commissie mogelijk gesproken over de verdere planning van de behandeling van het Groenboek en inhoudelijk over het delen van kennis, het versterken van onderzoeksinstellingen en internationale samenwerking. Tijdens de informele Raad van 19-20 juli a.s. te Lissabon onder het Portugese Voorzitterschap zal mogelijk het accent komen te liggen op private investeringen en de 3% doelstelling voor R&D, publieke investeringen en publieke onderzoeksprogramma's en menselijk kapitaal in wetenschap en technologie. Over de agenda van de Raad van 27 september jl. bestaat nog geen duidelijkheid. Het Portugese voorzitterschap organiseert van 8-10 oktober 2007 een conferentie over de toekomst van de wetenschap in Europa, waarop de resultaten van het consultatieproces worden besproken. De verschillende debatten in de Raad zullen naar verwachting resulteren in een breed debat en de vaststelling van raadsconclusies in de Raad voor Concurrentievermogen van 22-23 november 2007.

Dit najaar zal de Europese Commissie beginnen met de aangekondigde uitwerking van nadere voorstellen, die begin 2008 onder het Sloveense Voorzitterschap zullen worden gepresenteerd. Mogelijk gaan deze voorstellen een rol spelen bij de besluitvorming die in 2008/2009 is voorzien over de herziening van de financiële perspectieven.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en ondergetekende zien met belangstelling uit naar de opvattingen van uw Kamer over de Nederlandse reactie op dit Groenboek. Het streven van het Kabinet is uiterlijk 31 augustus a.s. een brief over de Nederlandse positie aan de Europese Commissie te zenden die langs de lijnen van deze brief zal worden opgesteld. Zoals u uit de hiervoor genoemde verdere behandelingsprocedure van het Groenboek, zal in de aanloop naar verschillende Raden dit najaar nog ruime gelegenheid bestaan om over de Nederlandse stellingname te overleggen.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven